

Οι σπόροι του κακού (Επίσκ. Ειρηναίος, Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιανουαρίου 8, 2019

Μιλήσαμε για την [υπακοή](#), τη [φιλαλήθεια](#) και τη [σεμνότητα](#), σαν αρετές που οι γονείς πρέπει με ιδιαίτερη φροντίδα να καλλιεργούν στις καρδιές των παιδιών, αρχίζοντας από τη νηπιακή ηλικία.

Ωστόσο, αγαπητοί μου γονείς, δεν φτάνει μόνο να σπέρνετε στις ψυχές των παιδιών σας το σπόρο του καλού. Πρέπει παράλληλα να καταπολεμάτε και να ξεριζώνετε το **κακό**. Και πρώτ' απ' όλα, πρέπει να καταπολεμήσετε το βασικότερο ελάττωμα του παιδιού σας και να το ξεριζώσετε τελείως.

Κάθε παιδί έχει ένα ιδιαίτερο, **βασικό ελάττωμα**. Και δέκα παιδιά αν είχατε, το καθένα θα είχε το δικό του χαρακτηριστικό ελάττωμα. Το ένα τείνει ιδιαίτερα προς τη ματαιοδοξία, τον εγωισμό ή την ευθιξία. Το άλλο προς την πλεονεξία και τη φιλαργυρία. Το τρίτο προς τη μαλθακότητα και τη φιληδονία. Το τέταρτο είναι ζηλιάρικο και χαιρέκακο. Το πέμπτο είναι οκνηρό και τεμπέλικο, κ.ο.κ.

Αλλά γιατί, θα ρωτήσετε ίσως, πρέπει πρώτ' απ' όλα να ξεριζώσουμε αυτό το βασικό ελάττωμα από την ψυχή του παιδιού;

Όλοι γνωρίζετε την ιστορία του Γολιάθ. Πολεμούσαν οι Φιλιισταίοι με τους Ισραηλίτες, και τα αντίπαλα στρατεύματα είχαν παραταχθεί το ένα απέναντι στο άλλο, έτοιμα για μάχη. Τη στιγμή εκείνη πρόβαλε ένας Φιλισταίος με γιγάντιο ανάστημα, ο Γολιάθ, και άρχισε να προκαλεί τους Ισραηλίτες. Κορόιδευε τόσο αυτούς όσο και το Θεό τους, ενώ με θρασύτητα καλούσε οποιονδήποτε να μονομαχήσει μαζί του. Κανένας δεν τολμούσε ν' αναμετρηθεί με το φοβερό γίγαντα, μέχρι που ένας νεαρός βοσκός, ο Δαβίδ, με πίστη στη βοήθεια του Θεού, τον έριξε στη γη με μια μικρή πέτρα και τον θανάτωσε. Τότε οι Φιλιισταίοι, βλέποντας ότι το πρωτοπαλήκαρό τους σκοτώθηκε, οπισθοχώρησαν ντροπιασμένοι.

Ας μεταφέρουμε την ιστορία αυτή στο θέμα μας.

Ανάμεσα στα διάφορα ελαττώματα που έχει κάθε παιδί, υπάρχει και κάποιος Γολιάθ, δηλαδή κάποιο βασικό ελάττωμα, κάποια βασική αδυναμία. Αυτό λοιπόν πρέπει να καταπολεμήσετε πρώτα, γιατί μόνο αν εξοντώσετε αυτό το ελάττωμα-Γολιάθ, τότε και το στρατεύμά του, τα υπόλοιπα δηλαδή ελαττώματα, θα νικηθούν. Αυτό σημαίνει,

με απλά λόγια: **Προσπαθήστε να ξεριζώσετε τη βασική αδυναμία του παιδιού σας, και οι υπόλοιπες σιγά-σιγά θα φύγουν μόνες τους.**

Θέλετε να μη φυτρώνουν στο χωράφι σας ζιζάνια και αγκάθια; Καταστρέψτε τις ρίζες τους, και θα δείτε ότι τα φύλλα και τα λουλούδια θα ξεραθούν και θα πέσουν.

Έτσι συμβαίνει και στην παιδική ψυχή. Το βασικό ελάττωμα είναι η ρίζα από την οποία προέρχονται όλα τ' άλλα ελαττώματα και αμαρτήματα. **Αν λοιπόν καταστρέψετε αυτή τη ρίζα της αμαρτίας, σύντομα θα μαραθούν και θα πέσουν και τα υπόλοιπα.**

Όποιος θέλει να ξεράνει ένα ρυάκι, πρέπει να φράξει την πηγή του. Το βασικό ελάττωμα, το «αγαπημένο αμάρτημα» του παιδιού, είναι ακριβώς η πηγή, από την οποία ξεκινάει ο χείμαρρος της αμαρτίας. Αν λοιπόν εσύ φράξεις την πηγή, η αμαρτία θα χάσει τη δύναμή της.

Πολλές φορές μέχρι τώρα τονίσαμε, ότι η αγωγή πρέπει ν' αρχίζει όσο το δυνατό νωρίτερα. Αυτό ισχύει για όλη την αγωγή, ιδιαίτερα όμως για την απομάκρυνση του βασικού ελαττώματος. Έχουμε εδώ ένα πολύ σπουδαίο κανόνα: **Ξερίζωσε, όσο νωρίτερα μπορείς, αυτό το βασικό ελάττωμα του παιδιού σου, γιατί όσο καθυστερείς, τόσο πιο ισχυρό πάθος θα γίνει, και τόσο πιο δύσκολο θα σου είναι να το υποτάξεις.**

Ένας πατέρας, γράφει ο ευαγγελιστής, έφερε το δαιμονισμένο γιο του στον Κύριο, επειδή οι απόστολοι δεν κατόρθωσαν ν' απομακρύνουν το δαιμόνιο. Αλλά γιατί δεν το κατόρθωσαν; Αυτό το βλέπουμε από το διάλογο του πονεμένου πατέρα με το Χριστό. «Πόσος χρόνος εστίν ως τούτο γέγονεν αυτώ», ρωτάει ο Κύριος. «Παιδιόθεν», απαντάει ο πατέρας (Μάρκ. 9:21).

Να λοιπόν, γιατί ο διάβολος απέκτησε τόση εξουσία πάνω στο δυστυχισμένο παιδί: επειδή δεν διώχθηκε νωρίτερα.

Το ίδιο συμβαίνει όταν εγκατασταθεί στην ψυχή του παιδιού σας ο δαίμονας της φιλοδοξίας, της οκνηρίας, της μαλθακότητος κ.ο.κ. Αν δεν διωχθεί όσο το παιδί είναι μικρό, αργότερα αποκτάει τέτοια εξουσία, που είναι πολύ δύσκολο να του επιβληθεί κανείς. Κάποτε μάλιστα είναι τελείως αδύνατο, και μόνο σ' ένα θαύμα της αγάπης του Θεού μπορούμε πια να ελπίζουμε.

Θα έχετε άραγε τόση παρρησία στον Κύριο, ώστε να ελπίζετε σ' ένα τέτοιο θαύμα; Αν όχι, φροντίστε όσο το δυνατό νωρίτερα να διώχνετε από την παιδική καρδιά το δαίμονα του βασικού πάθους.

Αλλά θα ρωτήσετε: Και **πώς θα το κατορθώσουμε αυτό;**

Προσπαθήστε πρώτα να μάθετε, ποια ελαττώματα έχετε εσείς οι ίδιοι, και καταπολεμήστε τα μ' όλες σας τις δυνάμεις. Όποιος γνωρίζει καλά τον εαυτό του, δεν θα δυσκολευθεί πολύ να γνωρίσει και τον άλλο. Αυτό έχει ιδιαίτερη εφαρμογή στους γονείς. Αν ο πατέρας και η μητέρα γνωρίζουν καλά την καρδιά τους, τις αδυναμίες τους, τα βασικά ελαττώματά τους, χωρίς πολύ κόπο θα μπορέσουν να διακρίνουν τα ελαττώματα και τις αδυναμίες των παιδιών τους. Επειδή μάλιστα τα παιδιά συχνά κληρονομούν τις κακές ροπές των γονιών, πολλές φορές έχουν και τα ίδια βασικά ελαττώματά τους.

Δεν είναι όμως καθόλου εύκολο να πετύχουν οι γονείς μια τέτοια αυτογνωσία. Χρειάζεται μεγάλη παρατηρητικότητα, προσπάθεια και τέχνη. Χρειάζεται πολλή ταπεινώση. Αλλά περισσότερο απ' όλα χρειάζεται η βοήθεια και η χάρη του Θεού!

Αν λοιπόν θέλετε ν' αποκτήσετε αυτή την αυτογνωσία, πρέπει με ιδιαίτερη προσοχή να παρακολουθείτε τον εαυτό σας, την τάση και τη φορά της καρδιάς σας. Παρακαλείτε συχνά και μ' όλη τη θερμότητα της ψυχής σας το Θεό, να σας φωτίσει, ώστε να γνωρίσετε καλά τον εαυτό σας. Εξετάζετε κάθε μέρα τη συνείδησή σας και καλλιεργείτε μέσα σας τη γνήσια ευσέβεια, γιατί **μόνο ο αληθινά ευσεβής άνθρωπος είναι σε θέση να γνωρίσει τον εαυτό του, να εντοπίσει και να πολεμήσει τα πάθη του. (*)**

Αλλά κι αν εσύ, ο πατέρας ή η μητέρα, δεν γνωρίζεις καλά τον εαυτό σου, επειδή σου λείπει η πραγματική ευσέβεια, και γι' αυτό δεν βλέπεις το βασικό σου ελάττωμα, διακρίνεις όμως, ίσως και πολύ καλύτερα, το βασικό ελάττωμα της γυναίκας σου ή του άντρα σου! Αυτό μπορεί να σε βοηθήσει πολύ στην προσπάθειά σου για την αποκάλυψη του βασικού ελαττώματος των παιδιών σου.

Πρόσεχε λοιπόν, πατέρα, μήπως διαπιστώσεις στην κόρη σου τις ανεπιθύμητες για σένα αδυναμίες της γυναίκας σου. Κι εσύ, μητέρα, πρόσεξε μήπως το αγόρι σου έχει τις ίδιες κακές τάσεις που διακρίνεις στον άντρα σου, και που σε ποτίζουν τόση πίκρα!

Ακούστε με προσοχή τι λένε οι άλλοι άνθρωποι για τα παιδιά σας. Οι ξένοι βλέπουν συνήθως πολύ καλύτερα από σας τα ελαττώματά τους, γιατί αυτοί δεν είναι τυφλωμένοι από την παθολογική αγάπη των γονιών.

Μην παρεξηγήσετε λοιπόν, αν κάποιος τρίτος σας υποδείξει το ένα ή το άλλο ελάττωμα των παιδιών σας. Αν μάλιστα ο ιερέας ή ο δάσκαλος σας δηλώσουν ότι η διαγωγή τους δεν είναι καλή, μη θυμώνετε. Αντίθετα, να τους ευγνωμονείτε, γιατί ίσως η υπόδειξη αυτή σας φανεί πολύ χρήσιμη.

Ν' αγαπάτε τα παιδιά σας με τη συνετή χριστιανική αγάπη. Η ασύνετη, η παθολογική αγάπη, την οποία δυστυχώς οι περισσότεροι γονείς έχουν στα παιδιά τους, γίνεται αιτία να μη δίνουν σημασία στα βασικά ελαττώματά τους. Βλέπουν στα «βλαστάρια» τους μόνο προτερήματα, και τις πιο ασυγχώρητες αταξίες τους τις θεωρούν αρετές ή «εξυπνάδες».

Παρακολουθείτε τα παιδιά σας με προσοχή, ιδιαίτερα όταν αυτά δεν υποπτεύονται ότι κάποιος τα προσέχει, π.χ. **στα παιχνίδια τους, τότε που εκδηλώνεται αυθόρμητα ο αληθινός χαρακτήρας τους και φαίνεται καλύτερα κάθε καλή ή κακή ροπή τους.**

Γνωρίζετε τώρα, γιατί η σωστή αγωγή απαιτεί, πρώτ' απ' όλα, να φροντίσετε για το ξεριζώμα του βασικού ελαττώματος του παιδιού σας. Είπαμε πώς θα το πετύχετε. Να είστε βέβαιοι, πως αν δεν ξεριζώσετε το ελάττωμα αυτό, δεν θα κατορθώσετε ν' απομακρύνετε ούτε τις άλλες αδυναμίες του.

Είπαμε ακόμα, πώς θα το ανακαλύψετε. Ακολουθήστε όσα σας είπα πριν: Προσπαθήστε να γνωρίσετε τις δικές σας αδύνατες πλευρές και διορθώστε τις. Ακούστε με προσοχή τι λένε οι άλλοι άνθρωποι για τα παιδιά σας, και μην ταράζεστε όταν ακούτε κάτι όχι καλό. Αγαπάτε τα παιδιά σας με τη συνετή χριστιανική αγάπη και παρατηρείτε τα με άγρυπνο βλέμμα. Έτσι, όταν διακρίνετε το ελάττωμα Γολιάθ, χτυπήστε το με σύνεση, με τέχνη, αλλά και με πίστη στη βοήθεια του Θεού. Και μη σταματήσετε να το πολεμάτε, μέχρι να το ξεριζώσετε.

Αν έτσι καταστρέψετε τη ρίζα της αμαρτίας, σιγά-σιγά θα εξαφανιστούν τα ζιζάνια από τον κήπο της καρδιάς των παιδιών σας, και το άγρυπνο βλέμμα του Θεού και των αγίων αγγέλων θα τα φυλάει και θα τα προστατεύει πάντα.

(* Στην προσπάθεια εντοπίσεως και καταπολεμήσεως των παθών (ελαττωμάτων) γονιών και παιδιών, ουσιαστική και αναντικατάστατη είναι η συμβολή ενός καλού πνευματικού. Η ορθόδοξη παράδοση υπογραμμίζει -και η πράξη επαληθεύει- αυτή την ανάγκη του πνευματικού οδηγού.

(Από το βιβλίο: Επισκόπου Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ Ειρηναίου, «Μητέρα, πρόσεχε!». Ιερά Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 2011, σελ. 65)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)